

V Bruseli 23. novembra 2018
(OR. en)

14540/18

LIMITE

JAI 1171
COPEN 404
DROIPEN 182
GENVAL 40
CATS 87
EUROJUST 152
EJN 46
EJUSTICE 157

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	14194/18
Predmet:	Vzájomné uznávanie v trestných veciach – závery – prijatie

Delegácie na zasadnutí výboru CATS 21. novembra vo všeobecnosti podporili návrh záverov o vzájomnom uznávaní, ktoré predložilo predsedníctvo (14194/18).

Znenie návrhu záverov, ktoré predsedníctvo prepracovalo na základe pripomienok viacerých členských štátov a Komisie, sa uvádza v prílohe. Zmeny sú vyznačené **tučným písmom** a vypustený text symbolom (...).

Rada sa vyzýva, aby tieto závery prijala a rozhodla o ich uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

(návrh)

Závery Rady

„Podpora vzájomného uznávania zvyšovaním vzájomnej dôvery“

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

Pripomínajúc, že podľa článku 82 ods. 1 ZFEÚ je justičná spolupráca v trestných veciach v Únii založená na princípe vzájomného uznávania rozsudkov a justičných rozhodnutí;

Poznamenávajúc, že pri uplatňovaní tejto zásady príslušný orgán v jednom členskom štáte zašle rozsudok alebo justičné rozhodnutie príslušnému orgánu v inom členskom štáte, ktorý toto rozhodnutie vykoná, ako by bolo jeho vlastné (s výhradou uplatniteľných pravidiel) (...);

Potvrdzujúc, že zásada vzájomného uznávania je založená na vzájomnej dôvere, ktorá vychádza zo spoločných hodnôt členských štátov týkajúcich sa rešpektovania ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a ľudských práv, aby mohol mať každý orgán dôveru v to, že ostatné orgány uplatňujú rovnocenné normy ochrany práv vo svojich systémoch trestnej justície;

Zdôrazňujúc, že právo na spravodlivý proces, okrem iného vrátane požiadavky nezávislosti súdnictva, má mimoriadny význam pre účinnú ochranu základných práv, pretože zaručuje ochranu všetkých práv jednotlivcov vyplývajúcich z práva EÚ a vnútroštátneho práva a ochranu spoločných hodnôt členských štátov stanovených v článku 2 ZEÚ, najmä právneho štátu;

Poznamenávajúc, že závažné problémy – **predovšetkým** praktickej (...) alebo politickej povahy – môžu narušiť vzájomnú dôveru a že budovanie a posilnenie tejto dôvery si preto vyžaduje vytrvalé úsilie;

Domnievajúc sa, že takéto problémy súvisia okrem iného s rozdielmi vo vykonávaní a uplatňovaní práva Únie, právnym štátom a oblasťami s osobitnou citlivosťou, pokiaľ ide o základné práva, ako napríklad podmienky a dĺžka väzby;

Pripomínajúc, že ministri na neformálnom zasadnutí 12. – 13. júla 2018 rokovali o nedávnom vývoji, ktorý pre vzájomné uznávanie predstavuje výzvy, ako aj o relevantnej judikatúre Súdneho dvora EÚ (SDEÚ);

Ďalej pripomínajúc, že na zasadnutí výboru CATS 18. septembra 2018 delegácie rokovali o dokumente predsedníctva, v ktorom sa uvádzajú problémy a prekážky, ktoré vznikajú v súvislosti s uplatňovaním nástrojov vzájomného uznávania, ako aj návrhy potenciálnych opatrení (11956/18);

Napokon pripomínajúc, že na zasadnutí Rady (spravodlivosť a vnútorné veci) 11. októbra 2018 ministri poskytli vstupné informácie o najlepších postupoch a opatreniach prijatých na zlepšenie vzájomného uznávania a vzájomnej dôvery a o praktických a právnych opatreniach prijatých s cieľom riešiť najnovší vývoj, najmä vývoj judikatúry SDEÚ a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (12492/18);

PRIJALA TIETO ZÁVERY:

1. **Členským štátom** sa pripomína, že účinnosť a efektívnosť nástrojov vzájomného uznávania EÚ, najmä tých, ktoré majú právnu formu rámcového rozhodnutia alebo smernice, vo veľkej miere závisí od príslušných vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sa vypracúvajú a prijímajú podľa uvedených nástrojov;

2. **Členské štáty** sa vyzývajú, aby vzali na vedomie význam včasného a riadneho vykonávania smerníc o procesných právach¹ v záujme zaručenia práva na spravodlivý proces;
3. **Členské štáty** by mali pokračovať v zabezpečovaní nezávislosti a nestrannosti súdov a sudcov, keďže sú súčasťou podstaty základného práva na spravodlivý proces zaručeného v článku 47 druhom odseku charty;
4. **Členským štátom** sa pripomína, že podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie odmietnutie vykonať rozhodnutie alebo rozsudok vydaný na základe nástrojov vzájomného uznávania môže byť opodstatnené len za mimoriadnych okolností a že vzhľadom na zásadu prednosti práva EÚ členský štát nemôže od iného členského štátu požadovať vyššiu úroveň vnútroštátnej ochrany základných práv, ako je úroveň ustanovená v práve EÚ. V súlade s prístupom SDEÚ v jeho judikatúre preto treba **nevykonanie** založené na porušení základných práv uplatňovať reštriktívne;
5. **Členské štáty** sa nabádajú, aby zaistili, že ich právne predpisy v relevantných prípadoch umožňujú využiť alternatívne opatrenia k väzbe s cieľom znížiť počet osôb vo väzenských zariadeniach, a tým podporovať dosiahnutie cieľa sociálnej rehabilitácie a tiež riešiť skutočnosť, že vzájomnej dôvere často bránia podmienky výkonu väzby a problém preľudnených väzení;
6. **Členské štáty a Európska komisia** sa vyzývajú, aby podporovali ďalšiu odbornú prípravu sudcov, prokurátorov a ďalších odborníkov z praxe, a to aj v oblasti základných práv v trestnom konaní, pretože sa tým môže zlepšiť uplatňovanie nástrojov EÚ založených na vzájomnom uznávaní, posilňovali vzájomnú dôveru v rámci európskeho justičného priestoru organizovaním seminárov a výmen zameraných na odbornú justičnú prípravu a náležite zvažili primerané financovanie činností odbornej prípravy v tejto oblasti na vnútroštátnej a európskej úrovni, najmä tých, ktoré organizuje Európska sieť odbornej justičnej prípravy (EJTN).

¹ Smernice 2010/64, 2012/13, 2013/48, 2016/343, 2016/800 a 2016/1919 v prípade členských štátov, ktoré sú nimi viazané.

7. **Členské štáty** sa nabádajú, aby v rámci svojej jurisdikcie určili odborníkov z praxe, **ktorí môžu pôsobiť ako národné kontaktné miesta pre Európsku justičnú sieť (EJN)**, ako špecialistov na justičnú spoluprácu v trestných veciach, aby mohli pomáhať (...) iným odborníkom z praxe pri uplatňovaní všetkých relevantných nástrojov vrátane nástrojov EÚ založených na zásade vzájomného uznávania;
8. **Členské štáty** sa nabádajú, aby podľa možností s finančnou podporou EÚ propagovali výmeny medzi odborníkmi z praxe jednotlivých členských štátov a stimulovali aj iné kontakty medzi nimi, pretože sa tým môže posilniť vzájomná dôvera a podporovať efektívne uplatňovanie zásady vzájomného uznávania;
9. **Členské štáty** sa nabádajú, aby si navzájom vymieňali najlepšie postupy na zlepšenie vzájomného uznávania a posilnenie vzájomnej dôvery, a to aj v rámci pracovnej skupiny COPEN alebo výboru CATS;
10. **Členské štáty** sa nabádajú, aby stanovili (nezáväznú) usmernenia o uplatňovaní nástrojov vzájomného uznávania EÚ, aby pomohli odborníkom z praxe porozumieť, ako sa majú vykladať a uplatňovať vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa vykonávajú nástroje vzájomného uznávania EÚ;
11. **Členské štáty sa vyzývajú**, aby nabádali odborníkov z praxe, aby naplno využívali možnosti pomoci, ktoré im v oblasti justičnej spolupráce v trestných veciach v súlade so svojimi mandátmi ponúkajú Európska justičná sieť a Eurojust;
12. **Členské štáty sa predovšetkým vyzývajú**, aby nabádali odborníkov z praxe používať praktické nástroje justičnej spolupráce a (elektronické) formuláre a osvedčenia nástrojov vzájomného uznávania, ktoré sú dostupné na webovom sídle Európskej justičnej siete, pretože by sa tým mohlo uľahčiť uplatňovanie týchto nástrojov;

12a. **Členské štáty** sa vyzývajú, aby nabádali odborníkov z praxe, ktorí v postupoch vzájomného uznávania konajú ako vykonávajúce orgány, **aby vždy, keď je to vhodné**, nadviazali dialóg a priame konzultácie s vydávajúcimi orgánmi v iných členských štátoch, a to najmä v prípadoch, keď zvažujú, že neuznajú alebo nevykonajú rozhodnutie alebo rozsudok, ktorý sa im v rámci takého postupu zaslal;

13. **Členské štáty** sa vyzývajú, aby zaistili, že kontaktné miesta Európskej justičnej siete budú mať popri svojich bežných povinnostiach a úlohách kapacitu plniť svoje úlohy, ako sa zdôraznilo v záverečnej správe šiesteho kola vzájomných hodnotení (odporúčanie č. 7), aby mohla Európska justičná sieť pokračovať v účinnom plnení svojich úloh, a to aj v oblasti vzájomného uznávania;

13a. Členské štáty, ktoré vydali vyhlásenie (výhradu) vo vzťahu k nástroju vzájomného uznávania, sa vyzývajú, aby preverili, či takéto vyhlásenie môžu vziať späť v záujme podpory jednotného uplatňovania dotknutého nástroja;

14. **Členské štáty** sa vyzývajú, aby podporovali aktívnu účasť príslušných zástupcov na konferencii o preplnenosti väznic, ktorú s podporou Európskej komisie usporiada Rada Európy 24. a 25. apríla 2019, ako aj na konferencii o súčasných výzvach európskeho väzenského systému, ktorá sa bude konať v rámci rumunského predsedníctva Rady Európskej únie;

15. **Členské štáty a Komisia** sa vyzývajú, aby prioritne zriadili digitálny systém výmeny elektronických dôkazov ako bezpečný spôsob zasielania európskeho vyšetrovacieho príkazu a žiadostí o vzájomnú právnu pomoc a odpovedí na ne;

15a. **Komisia** sa vyzýva, aby v relevantných prípadoch využívala svoje právomoci a zabezpečila, aby sa nástroje EÚ v oblasti justičnej spolupráce v trestných veciach a procesných práv vykonávali včas a riadne;

16. **Komisia** sa vyzýva, aby poskytla praktické usmernenia k (...) nedávnej judikatúre SDEÚ, najmä vo veci *Aranyosi*, ako aj o tom, kde môžu odborníci z praxe nájsť relevantné zdroje, ktoré obsahujú objektívne, spoľahlivé a náležite aktualizované informácie o väzenských zariadeniach a podmienkach vo väzeniach v členských štátoch;

17. **Rada** vyzýva členské štáty, aby zvážili preklad Prehľadu Rady o väzenských podmienkach a zaobchádzaní s väzňami („Fact sheet of the Council of Europe on Detention conditions and treatment of prisoners“) do svojich úradných jazykov a ponúkli tieto preklady Rade Európy na účely zverejnenia na jej webovom sídle²;

18. **Komisia** sa vyzýva, aby po porade s členskými štátmi ďalej vyvíjala a pravidelne aktualizovala svoju príručku o európskom zatykači a okrem iného zohľadnila nedávnu judikatúru SDEÚ a najlepšie postupy na jeho správne uplatňovanie a vypracovala príručky o ďalších nástrojoch vzájomného uznávania, keď ich členské štáty plne vykonávajú, napríklad o rámcových rozhodnutiach o trestoch odňatia slobody³ a o probácii⁴ a v budúcnosti aj o smernici o EVP⁵ a nariadení o príkazoch na zaistenie a konfiškáciu⁶, aby sa podporovalo ich riadne vykonávanie a uplatňovanie;

19. **Komisia** sa vyzýva, aby oznámenia členských štátov o nástrojoch vzájomného uznávania EÚ a iných nástrojov relevantných pre justičnú spoluprácu v trestných veciach oznamovala aspoň v jednom všeobecne zrozumiteľnom jazyku EÚ Európskej justičnej sieti, **aby ich táto mohla zverejniť na svojom webovom sídle**;

² Rakúsko sa zaväzuje vyhotoviť preklad Prehľadu Rady o väzenských podmienkach a zaobchádzaní s väzňami do nemčiny a po koordinácii s ostatnými nemecky hovoriacimi krajinami ho ponúknuť Rade Európy na zverejnenie na jej webovom sídle. Predsedníctvo vyzýva ostatné členské štáty, aby nasledovali jeho príklad;

³ Rámcové rozhodnutie 2008/909/SVV.

⁴ Rámcové rozhodnutie 2008/947/SVV.

⁵ Smernica 2014/41.

⁶ Nariadenie bolo podpísané 14. novembra 2018 a 28. novembra 2018 sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

20. **Komisia** sa nabáda, aby pokračovala v organizovaní zasadnutí s expertmi a odborníkmi z praxe s cieľom diskutovať o otázkach týkajúcich sa vzájomného uznávania, zvýšila frekvenciu a intenzitu takýchto zasadnutí, ak sa to bude považovať za užitočné, a sprístupnila výsledky takýchto zasadnutí odborníkom z praxe;
21. **Komisia** sa vyzýva, aby podporovala optimálne využívanie finančných prostriedkov (...) z finančných programov EÚ, **ak sú sprístupnené**, na účely **posilnenia a podpory justičnej spolupráce medzi členskými štátmi, a to aj na účely** modernizácie väzenských zariadení v členských štátoch a podporu členských štátov pri riešení problému nedostatočných väzenských podmienok, keďže to môže mať negatívny vplyv na uplatňovanie nástrojov vzájomného uznávania;
22. **Komisia, Rada a Európsky parlament** sa nabádajú, aby vypracúvali nástroje vzájomného uznávania vrátane formulárov a osvedčení, ktoré budú jasnejšie, presnejšie a používateľsky ústretovejšie, a usilovali sa o väčšiu jednotnosť týchto nástrojov, aby sa uľahčilo ich uplatňovanie odborníkmi z praxe. V relevantných prípadoch by mali na tento účel požiadať o podporu Eurojust a Európsku justičnú sieť;
23. **Eurojust** sa vyzýva, aby pokračoval vo svojej operačnej a strategickej práci v súvislosti s nástrojmi vzájomného uznávania na účely uľahčenia ich uplatňovania;
24. **Eurojust a Európska justičná sieť** sa vyzývajú, aby naďalej zohrávali aktívnu úlohu pri riešení prekážok pri vzájomnom uznávaní a identifikovaní najlepších postupov v tejto oblasti a naďalej venovali pravidelnú pozornosť nástrojom vzájomného uznávania na svojich zasadnutiach s odborníkmi z praxe;
25. **Európska justičná sieť** sa vyzýva, aby okrem iného pokračovala vo vylepšovaní svojho webového sídla praktickými informáciami o nástrojoch vzájomného uznávania, keďže sa ukázalo ako veľmi užitočný nástroj pre odborníkov z praxe;

26. **Európska sieť odbornej justičnej prípravy** sa vyzýva, aby pokračovala v organizovaní odbornej prípravy o práve Únie, a to aj o relevantnosti Charty základných práv pre nástroje vzájomného uznávania v trestných veciach, a vo výmenách medzi odborníkmi z praxe;
27. **Rada** sa vyzýva, aby určila praktické fungovanie určitých nástrojov vzájomného uznávania ako tému deviateho kola vzájomných hodnotení;
28. **Predsedníctvo** sa vyzýva, aby naďalej venovalo pozornosť, a to aj na politickej úrovni, otázke vzájomného uznávania a vzájomnej dôvery, najmä zaistením pravidelnej výmeny názorov o tejto otázke, aby sa podporilo uplatňovanie nástrojov založených na zásade vzájomného uznávania.
-